

TISKOVÁ ZPRÁVA
v Náchodě dne 10. 10. 2018

Vychází zimní turistické noviny Kladského pomezí

Osmičková výročí se nevyhnula ani novému vydání turistických novin Kladského pomezí. Uvnitř čísla se dočtete také o nových atraktivitách našeho kraje, regionálních publikacích, osobnostech a nechybí, ani tradiční tipy kam na výlet.

Letos si redaktoři se [zimními novinami Kladského pomezí](#) opravdu pospíšili. V našem regionu si totiž připomínáme několik osmičkových výročí a proběhnou taktéž akce s nimi spojené. [Polická radnice](#) již 300 let zdobí náměstí, Spící lev stráží místo krvavé bitvy u [České Skalice](#) 150 let a [Jiráskovo divadlo v Hronově](#) nabízí 90. sezónu svým divákům kulturní a společenské zážitky.

Podzimní čas sice svádí k ohlédnutí, ale zimní noviny informují také o novinkách. Nově vzniklá [naučná stezka Obůrka Klopotov](#) je celoročně přístupná a na rodinu s dětmi tam čeká jelen Matěj s mnoha dalšími zvířátky. [Zámek Adršpach](#) nabízí [únikovou hru](#) na motivy pohádky Třetí princ. Zimní vydání také přináší inspiraci pro běžkařské výlety i tipy na dárky v podobě regionálních publikací o Josefu Škvoreckém, legionářích a výpravných knih o historii měst (Náchod včera a dnes III., Starostové města Česká Skalice od roku 1850).

Noviny jsou k dostání zdarma v [informačních centrech Kladského pomezí](#) a budou distribuovány na veletrzích cestovního ruchu. V elektronické podobě si je lze přečíst na [webu Kladského pomezí](#).

Branka je obecně prospěšná společnost, jejímž cílem je šetrný rozvoj cestovního ruchu. Zakladatelem je Svaz cestovního ruchu Kladské pomezí, který sdružuje více než 40 měst, obcí a soukromých subjektů.

Kladské pomezí je oficiální název turistické oblasti v severovýchodních Čechách při hranici s Polskem, která zaujímá rozlohu bývalého okresu Náchod a částečně zasahuje do okresu Trutnov v oblasti Jestřebích hor. Název vychází z historie, kdy tudy procházela důležitá obchodní stezka spojující Prahu s polským Kladskem.

TURISTICKÁ OBLAST

KLADSKÉ POMEZÍ

Kontakty:

BRANKA, o.p.s., Němcové 2020, 547 01 Náchod, www.kladskepomezí.cz, tel.: 491 405 185
Markéta Venclová, ředitelka: e-mail marketa.venclova@kladskepomezí.cz, tel: 602 190 198
Lenka Lembejová, projektový manažer: e-mail lenka.lembejova@kladskepomezí.cz, tel.: 725 972 033
Jiří Švanda, PR a šéfredaktor turistických novin: e-mail jiri.svanda@kladskepomezí.cz, tel.: 602 221 701

<p>-OBÜRKA- KLOPOTOV</p> <p>... jím Matěj a další zvířátka zvou na naučnou stezku pro celou rodinu ...</p> <p>str. 2</p>	<p>Obůrka Klopotov</p> <p>... nové publikace o osobnostech a místech Kladského pomezí ...</p> <p>str. 4</p>	<p>Regionální literatura</p> <p>Zimní strana</p> <p>... tipy na výlet, pohled skvělých, běžeckých tras ...</p> <p>str. 5</p>	
---	--	--	--

KLADSKÉ POMEZÍ

TURISTICKÉ NOVINY - ZIMA 2018-2019

Ve znamení osmičkových výročí

Letšní zimní noviny se vám do ruky dostávají v předstihu. Důvodem je výročí sta let od vzniku Československa, které si připomínáme také u nás v regionu.

Osmičkové roky jsou pro naši zemi doslova osudové. Letos jsme si připomněli komunistický převrat z února 1948, sovětskou okupaci ze srpna 1968, mnichovskou dohodu podepsanou v září 1938 a v následujících říjnových dnech oslavíme sto let od vzniku Československé republiky. Rada událostí se v osmičkových letech odehrála také v regionu Kladské pomezí a číst z nich si připomeneme na následujících stránkách i v samostatných dílčích.

Spící lev střelci sto padesát let místo krvavé tragédie

Symbolem české státnosti je již od pradávna lev. Pokud se vydáme do přírodní rezervace Dubno, nalezneme tam sochu spícího lva. Jedná se o největší pomník padlým v prusko-rakouské válce r. 1866, který byl na tomto místě odhalen přesně před sto padesát lety, aby připomínal nechalé proslouhlost v České Skalici, jeden z nejkrásnějších, ale také nejkrvavějších konfliktů v celé válce. Výročí se stalo vhodnou příležitostí pro opravu pomníku, na němž se od roku 1868 výrazně podepsal zub času. Rekonstrukce provedla restaurátorka a sochařka Pavla Szabová pod odborným dohledem technického referenta pro bojové a památkové památky Tomáše Vondryšky. Na opravu finančně přispělo město Česká Skalice, obec Provodov, Sonov, Královéhradecký kraj, Komitét pro

udržování památek z války roku 1866 a další firmy a organizace. Opravený pomník byl veřejnosti představen 23. června 2018 při příležitosti vzpomínkové akce na bitvu u České Skalice. Slavnostního odhalení spojeného s pietním aktem a znovuvyvěcením pomníku se zúčastnilo mnoho vzácných hostů.

Devadesát let Jiráskova divadla

Jaká budova nás napadne jako první ve spojení s městem Hronov? Rada z vás zajisté odpoví Jiráskovo divadlo, které je svým vzhledem i funkcí dominantou náměstí. Nápad postavit kulturní oázou zvané neosud spisovalstvo a dramatikovo jméno se zrodil při oslavách sedmdesátých narozenin Aloise Jiráskův v roce 1921. Hronovští ochotníci toto rozhodnutí vzhledem k neexistující státní smlouvě, 18. května 1925 bylo ustanoveno Družstvo pro postavení Jiráskova divadla v Hronově, které si dalo za cíl sehnat finanční prostředky na výstavbu budovy. Ochotnický spolek vybíral mezi svými členy 15 000 Kč, které tvořily základ sbírky, a průběžně nabyval své příspěvky o výnosy z představení. Mezi další donátory patřili jak jednotlivci, tak kluby i spolky (Klub československých turistů, Dramatický odbor D. T. J., Studenčský spolek, Zpěvácký spolek Dalibor apod.). Sběrka probíhala i v rámci družstevem pořádaných kulturních akcí a formou koncertů. Při každé ze svých návštěv Hronova přispěl i samotný Alois Jiráskův.

Klíčovým příspěvkem bylo 220 000 Kč od města, které plánovalo budovu postavit i pro další účely z nich jeden (muzeum) byl vyplněn, zatímco druhý (knihovna s odtáhnou) zůstal nerealizován. 26. srpna 1928 byl za přítomnosti Aloise Jiráskův položen základní kámen divadla. Spisovatel pronesl výrok, jež si dodnes mohou přečíst návštěvníci Jiráskova divadla hned u jeho vstupu: „A dílo to budíť palehnané...“ 1. června 1929 začaly stavební práce. Projekt divadla vypracoval hronovský rodák a architekt Jindřich Freiwald. Navzdory tomu, že na stavbu bylo nakonec vyčleněno dalších 1 800 000 korun, odměnil komitét se stavbou se spěšičkou, protože Jiráskův byl v té době již vážně nemocný. 28. září 1930 bylo Jiráskovo divadlo slavnostně otevřeno a jeho provoz byl zahájen představením

Tři sta let policejní radnice

Symbolem Police nad Metují je již po tři století krásná budova staré radnice s nepřehlédnutelnou osmičkovou věží ve stylu tudorické gotiky. Původním majitelem domu byl František Antonín Hradecký, který si jej nechal v roce 1718 vybudovat jako své soukromé sídlo. Radnice v té době ještě stála uprostřed náměstí v blízkosti pivovaru a do domu čp. 98 se vedl město slavnostně přelozhoválo v roce 1740. Samotný přelozh měl až obřadní charakter. Procesi se nejprve vydala do kostela, kde proběhla mše svatá. Následně se všichni za bubnování a troubení vydali před budovu staré radnice, kde došlo k slavnostnímu předání klíčů a stěhování do radnice nové slavnost se neobešla bez sadu piva pro všechny sousedy. Ani přelozh v r. 1740 však nebylo trvalé. Čd r. 1850 sídla měská samospráva v čp. 18 a poté v čp. 75, v budově hostince „U zeleného stromu“. Městská správa se v dnešní budově radnice čp. 98 znovu usídlila až v r. 1919 a zůstala tam dodnes. Přesto byl tento dům po celých tři sta let využíván

i k jiným účelům – kvásko se zde pivo, do roku 1842 v něm byl lenk, mezi lety 1850 a 1915 zde sídlil okresní soud s chemim úřadem a v průběhu první světové války se zde skládalo rakévní obilí. Také jeho vnější podoba se dosti lišila od té dnešní. Původně šlo o dům s vlnitým čtvercovým půdorysem, hodinami a bání – to vše v barokním duchu. Při požáru roku 1842 budova vyhořela a následně čokala čtvrtstoletí na opravu, při níž dostala svou současnou podobu. S výjimkou fasády, která se barevně opravy dočkala nejprve v devadesátých letech minulého století (šedo-bílá, následně zeleno-bílá fasáda) a poškoze v roce 2012, kdy dostala současnou červenobílou vlnit.

Okraj dalších výročí se dočtete i na následujících stránkách, připadne i regionálních zpravodajích. Nejdůležitější ovšem je, že pomník Spící lev, Jiráskovo divadlo v Hronově i radnice v Polci nad Metují můžeme navštívit jejich stáří dodnes obdivovat. Máme proto úctku k lidem, kteří stojí za jejich vznikem i revitalizací i v dnešním globalizovaném světě je totiž lokální patriotizmi něco, bez čeho se neobejdeme. Doufáme, že k němu přispějeme i těmito zimními novinami.

Přísně počtení a krásný přůtek plný zážitků!

Autor: Jiří Švanda, Radka Jansová, Markéta Machová, Nikola Fínd
Foto: Martin Schirio, archiv KC Česká Skalice

28. říjen 1918 v Náchodě a okolí

Před sto lety si vláčen lid naš země oddech, neboť se nenávidná monarchie rozpadlo a vznikl – byl! za cenu velkých ztrát – samostatný československý stát.

Válka, v níž Náchod přišel o desítky svých synů, kteří padli na frontách, definitivně skončila. V době, kdy se připravovalo vyhlášení samostatného státu, však navíc udeřila epidemie španělské chřipky, která si v našem městě vyžádala několik desítek mladých životů. Počítá se 28. říjen. Náchodčanům byl zvěsti o vyhlášení Československa oficiálně potvrzeny v sedm

hodin večer z balkonového okna Hotelu U Beránka starostou Josefem Čížkem: „Lide český, hodina tvého osvobození udeřila, rakouské říše více není. Po třicetiletém ústupu sáhl jsem se proutků slova velkého Amose a vláda velcí tvých k tobě se zas vrací! Budme poslušni národního výboru v Praze i výboru okresního, poré i oběma filosofům-státníkům Wilsonovi a Masarykovi provoláme hřímavě sláva, rovněž hrdinám a mučedníkům z legi!“

Osady československé státní samostatnosti se v Náchodě kanaly 29. října 1918 od časněho rána. Před šestou hodinou rozvázali studenty na kolech po celém okrese slavnostní vydání Náchodských listů i červeně vyzdobeným tiskem prvního zákona, který začínal slovy: „Samostatný stát československý vstoupil v život“, jež dle dopoledne se konal obrovský

tábor lidí na náměstí. Večer uspořádali studenti lampiónový průvod, který skončil na náhodněm zámku. Tehdy na zámku zřejmě poprvé zazněla i česká národní hymna Kde domov můj, Podobně odaly se tehdy konaly ve všech městech, obcích a vesích Kladského pomezí.

„Začít“ tyto nelehké i šťastné chvíle roku 1918 budete moci i vy, a to v sobotu 21. října 2018 od 14 hodin na Masarykově náměstí v Náchodě, kde pro vás bude připravena rekonstrukce historických událostí, které navždy poznamenaly osudy našich náhodských obyvatel.

Autor: Bc. Richard Švanda, Lucie Dostálková
Foto: archiv města Náchod

